

PERSOON

Ülle Välimäe – kultuuripisiku kandja

„Suurt midagi muud peale kultuuri mu ellu ei mahu. See on mu töö ja mu hobi,“ tunnistab Ülle Välimäe, kes on Türi kultuurielu vedanud juba viis aastat.

ANU BOLLVERK
rleht@tyri.ee

Kultuuritöö võluks peab Ülle võimalust teistele inimestele midagi pakkuda. „Kultuuritöötaja on nagu teenindaja, nagu näiteks piletimüüja rongivagunis,“ arutleb Ülle. „Vahet on ainult niipalju, et piletimüüjale ütleb inimene otse, kuhu ta sõita tahab – ei pea soove silmist lugema. Meie töös ongi kõige raskem selle ära aimamine, mida inimesed tahavad.“ Et see üldse võimalik oleks, peab Ülle hinnangul tundma kohaliku inimest ja tema kultuuritausta, mis aga võivad olla vägagi erinevad vaid mõnekümne kilomeetri kaugusel.

Kultuuripisikuid süstisid õpetajad

Pillimängupisiku sai Ülle juba Ollepa algkoolis, kus kõik lapsed mängisid mandoliiniorkestris ja igahommikune kella kaheksane orkestriproov oli tavapärase osa koolipäevast. Armas muusika ja rahvakultuuri vastu kinnistus mõni aasta hiljem Kabala koolis õppides tänu legendaarsele August Pärlile. „Ma olin 9aastane, kui Pärl-Kusti mulle pilli süstis,“ meenutab Ülle. „Rohkem kui pool kooli õpilastest mängisid puhkpilliorkestris ja see oli nii loomulik. Kõik suved ja vaheajad möödusid mul kultuurimajas.“

Kabala kogukond oli Ülle sõnul üks tõeline pere. „Terve küla elas orkestrielule kaasa, kõik hoidsid kõigi lapsi....Me tõllesime pidevalt kooli ja kultuurimaja vahel. Kui kooli direktor meid kultuurimajja saatis, siis he-

listas Kustile - „Saatsin nad majast välja“ - ja kui kohale jõudsite, helistas Kusti tagasi - „Jõudsid kohale“. Sellises hoolivas keskkonnas kasvamine ma üles.“

Ka edasiste õpingute vältikul oli just puhkpilliõpetajal määrav roll. „Ma nägin, kui palju tööd oli Pärlil ja tahtsin teda niivõõgi aidata!“ meenutab Ülle. Ees ootas Viljandi kultuurikool, erialadeks kultuurikorraldaja ja orkestrijuht. Pärast kooli tuli suunamine aga hoopis Oisusse ja Ülle hakkas seal kultuurielu vedama.

Taidlejad panevad südame rõõmust hüppama

Türile tööle sattudes tundis Ülle ära samasuguse, lapsepõlves kogetud hooliva õhkkonna. „Inimesed on siin nii avatud – Türi on üks harukordseid paiku, kus tulakse ütlemata häid sõnu. Seda teevad isegi täitsa võõrad inimesed!“ tunneb Ülle head meelt ja meenutab üht vanemat prouat, kes kevade tervitamisüritusel tuli teda tänama, et kultuurimaja korraldab nii vahvaid üritusi ja ütles, et iga kord, kui ta Üllet televisiorist näeb, tunneb ta suurt uhkust. „Selline tunnustus paneb mind tegetsema!“ kinnitab Ülle.

Rõõmu teeb talle ka see, et peaaegu alati on tema töölaual lilled ja vahel ta ei teaagi, kes on need toonud. „Ja kui õhtul kella üheksa paiku töölt koju hakkama minema ja igas kultuurimaja ruumis midagi toimub, siis süda lausa hüppab rõõmust,“ kinnitab ta.

See, et Türil kultuuri hoitakse – kultuurimajas tegutseb 40 kollektiivi – on andnud Üllele kindlust võidelda ka teiste rahvamajade parima käekäigu eest ja seda Eesti rahvamajade ühingu juhina.

Kõige selle suure korraldamistöö kõrvalt leiab Ülle

le aega ka ise rahvamuusikat teha – ta mängib baritoni orkestris Türi ja lööb kaasa Oisu kapellis.

Kapellis mängijaid seob Ülle sõnul relvavendluse tunne. „Kolm korda oleme mõõda Eestimaad sõitnud veoautokastis, selline seiklus tekitab inimeste vahel erilise sideme,“ meenutab ta kolmel laulupeo-aastal laulupeotule viimist Tartust pealinna. „See on tõeline elamus, kui sõidad läbi Eestimaa ja näed, kui ilus see on, ja kuidas taadid puuritade ääres silmi pühivad, nähes meie ees lehvivat sinimustvalget.“

Kodu ja perekond laevad positiivse energiaga

Mõtet, et võiks elus midagi muud teha, ei ole Üllele kunagi pähe tulnudki. Vaid mõnikord harva on ta mõelnud, et oi kui hea oleks raamatukogus töötada. Aga need mõtted tulevad ainult siis, kui tekib hirmus tahtmine mõnd head raamatut lugeda.

Positiivse energiaga laev Ülle end kodus Käreveres või ka näiteks mõnel heal kontserdil. Tavaliselt sellisel, kuhu ta satub pooljuhulikult. „Viimase elamuse sain Lokuta lasteaia lõpupeost. See oli nii täiuslik, et ma olin seal saadud energiast mitu nädalat rõõmus!“ jutustab Ülle.

Ülle kõige hindab hommikust õhtuni kultuuri sees olev naine lastega koosolev aeg. Peretunne on Välimäede juures väga tugev ja traditsioonid au sees. Kõikide pereliikmete sünnipäevad algavad šampusepudeli avamise ja tordisõõmisega ning sinimustvalge heiskamisega. „Tütar Meelika sõidab Tallinnast kohale, et vända või isa või mind sünnipäevahommikul õnnitleda,“ räägib Ülle. Ka jõululaupäevad veedetakse koos, siis tuleb külla ka Ülle õde oma perega ja nendele 80aastane ema täidab taas

jõuluvana rolli.

Kõige suuremat rõõmu tunneb Ülle aga kõige nooremast pereliikmest – aastastest pojatütrest. „Tema pärast olen küll valmis kõigest loobuma, isegi oma tööst,“ tunnistab ta.



Ülle ümber koonduvad head inimesed

Ülle elus on peale pereliikmete väga tähtsal kohal ka tema sõbrad ja töökaaslased. „Mul on vedanud, et minu ümber on olnud kogu aeg head inimesed,“ ütleb Ülle. Nad märkavad tema nõrkusehetki ja on siis alati talle toeks. Nad jagavad rõõmu rõõmsate sündmuste puhul – näiteks tervitasid töökaaslased, lilled peos, hommikul tööle tulnud vastset vanaema ja andsid talle üle vanaema sertifikaadi.

Sõpru on Üllele juurde toonud ka tema töö, mis nõuab palju suhtlemist. Üks selline töösuhetest välja kasvanud sõbranna-suhe on Üllele Maire Aunastega. Türi kultuurimajas pidudel käi-

jad ilmselt ei teagi, et neid on rõdult jälginud tuntud teltatäht, kes näiteks ei ole tahtnud õhtul üksi kodus olla ja on seepärast ette võtnud sõidu Türile.

Üllele meeldib, et inimesed tahavad Türile tulla ja siin olla. „Mujal Eestis käies kuulen alatasa, et teil seal Türil on nii armas ja ilus ja teil on seal nii tore,“ räägib Ülle. Ka ta ise naudib sõbralike

türilaste seltskonda. „See on nii armas, kui jooksen vahel kümme minutit enne Konsumi sulgemist poest läbi ja müüjad naeratavad, et nüüd võime poe kinni panna, Ülle on ka jõudnud oma ostud ära teha. Või näiteks see, kuidas rahvas SuisaPäisale kaasa elas ja kuidas neid Türil vastu võeti! No milliseid inimesi sa veel enda ümber tahad!“ kiidab Ülle.

VIIVE LINNJÄRV

Ülle oli juba väikesest peale aktiivne tüdruk, teda jätkus igale poole. Mäletan, kuidas ühel suveõhtul läksime Üllega kolhoosi lehmalaudast piima tooma. Ülle oli just vannist tulnud. Üle reoveekraavi minnes oskas ta end minu kukilt sopesesse vette kukutada. Emal tuli ta uuesti ära pesta. Temaga juhust sageli igasugu asju.

Muusikaga hakkas Ülle tegelema juba algkoolis, mängides kooli mandoliiniorkestris.

Meil oli lapsepõlves vä-

ga kokkuhoidev pere: hea ja hoolitsev isa, õrn ning hellahingeline ema. Praegu on Ülle see, kes meie suurenenud peres kontakte hoiab ja kõigi ning kõige eest muretseb -hoolitseb.

Olen väga uhke, et mul on selline tubli ja toimekas õde!

KÜLLIKE TEPPO

pikaegne sõbranna

Meie suhtlemine sai alguse Oisu naisansambli tegutsemisaegadest. Sellest ajast oleme üksjagu soola koos ära sõõnud. Üllega on tore suhelda ja koos olla, ta on hästi positiivse energiaga, tema

ümber koondub alati palju rõõmsaid inimesi. Ta vajab inimesi ja inimesed teda, see on nagu sümbioos. Ürituse korraldamise protsessi paneb ta kogu oma energia, aga pärast üritust vajab omaette olemise ja rahunemise hetke. Seda olen saanud talle pakkuda. Meie kokkusaamised on viimastel aastatel harvemad, ju kiire elutempo võtab oma osa, aga seda toredamad need kokkusaamised on. Meil Üllega on nii, et kui kokku saame, võime niisama lobiseda ja naiste ja emade jutte rääkida. Või siis ka lihtsalt istuda vaikuses ja omi mõtteid mõelda ning hil-

jem öelda „aitäh, et kuulasid“.

RAUL MIKSON

väimees

Mina võin värske abielumehena küll ümber lükata müüdi öela ja kurja ämma kohta. Minu ämm on lahke, naeruhimuline ja arukas. Meie koostöö sujub kenasti ja Üllega võib julgelt luurele minna. Ükskord pääsesime koos kokkupõrkest sportliku metsloomaga. Nimelt hüppas kits üle Ülle autost, jättes katusele ainult paar kõhukarva. Minu hea nägemine ja Ülle rahumeelne reaktsioon päästsid meid kolme halvi-

mast.

Küll aga soovitaks Üllele leida rohkem aega jaoks ja ennast puhkepäeval tööasjadest välja lülitada!

AVE MIIR

töökaaslane ja endine naaber

Mina olen Üllega mitmeti seotud - nii tööalaselt kui ka isiklikult. Minu lapsepõlvekodu ja Ülle kodu on kõrvuti ja lapsena veetsin ma palju tunde koos Ülle tütre Meelikaga mängides ning Ülle potes katusele ainult paar kõhukarva. Ülle on hea inimestetundja ja väga hästi tunneb ta ka meid, oma töökaaslasi. Ta teab, mis

on meie head ja vead ning oskab vastavalt sellele meiega käituda. Minu jaoks on kõige olulisem see, et Ülle usaldab meid. Näiteks minu puhul ta teab, et head ideed ja mõtted ei tule käsu peale. Need võivad mul tulla öösi kodus olles või hoopis väga viimasel minutil enne tähtaega. Ta usaldab mind ja lauseb mul rahus tegutseda ning kui mul on plaan valmis ja ma lähen talle sellest rääkima, siis ohkab ta kergendatult. Muret ja kahtlusi meie tööde suhtes tal on, aga ta jätab need enda teada ja usub meisse. Ma ei vaheleks sellist ülemust, nagu Ülle on, mitte kellegi vastu!